

***แนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี**

**Guidelines for Developing Student Support Systems in Schools under
the Secondary Educational Service Area Office, Phetchaburi Province**

จักรกฤษ นุชอยู่^{1*} เอี่ยมพร โตภาณุรักษ์กุล² ไพรัช มณีโชติ³

Jakgrit Nuchyoo^{1*} Uamporn Topanurakkun² Phairath Maneechote³

¹คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University

³คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University

*Corresponding author, E-mail: jakgrit.nuc@mail.pbru.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในจังหวัดเพชรบุรี (2) เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามขนาดสถานศึกษาและบทบาทของบุคลากร และ (3) ศึกษาแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 331 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิและการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และ F-test ผลการวิจัยพบว่าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในจังหวัดเพชรบุรีมีระดับการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับสูงโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีผลการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับสูงสุด ขณะที่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่พิเศษอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้พบว่าบุคลากรในตำแหน่งที่แตกต่างกันมีแนวทางการดำเนินงานที่ต่างกันแนวทางการพัฒนาระบบควรมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน พัฒนากลไกการคัดกรองป้องกัน และส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหา รวมถึงการอบรมครูและบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

คำสำคัญ : ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน; การบริหารสถานศึกษา; บทบาทบุคลากร

* Received: 2 March 2025, Revised: 30 April 2025, Accepted: 2 May 2025

ABSTRACT

This study aimed to (1) examine the level of implementation of student support systems in schools in Phetchaburi Province, (2) compare the implementation results of student support systems based on school size and personnel roles, and (3) explore guidelines for developing student support systems. The sample group consisted of 331 school administrators and teachers, selected through stratified and simple random sampling. The research instrument was a five-point Likert scale questionnaire with a reliability coefficient of 0.99. Data were analyzed using mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.), and F-test. The findings revealed that the overall implementation of student support systems in Phetchaburi schools was at a high level. Small and large schools demonstrated the highest levels of implementation, while medium and extra-large schools exhibited high levels. Additionally, personnel in different positions showed varying approaches in system implementation. The development of student support systems should focus on utilizing technology for student data collection and analysis, strengthening screening, prevention, and referral mechanisms, and providing training for teachers and staff to enhance the effectiveness of student care and support.

Keywords : Student care system; school management; educational personnel roles

บทนำ

ในยุคที่โลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากทั้งปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี ทำให้ระบบการศึกษาต้องปรับตัวให้ทันกับความท้าทายเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเราพิจารณาในมุมมองของการศึกษาในประเทศไทย ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญตั้งแต่ช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ทำให้การเรียนการสอนต้องย้ายไปยังระบบออนไลน์ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง แม้ว่าการเรียนออนไลน์จะเป็นทางเลือกที่มีความสะดวกในด้านการเข้าถึงการศึกษาจากทุกที่ แต่ในทางกลับกันมันกลับกลายเป็นอุปสรรคสำหรับนักเรียนบางกลุ่มในการปรับตัวและสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลังจากการกลับสู่ระบบการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์หรือการเรียนที่สถานศึกษา นักเรียนหลายคนพบว่าการปรับตัวกลับสู่บรรยากาศของโรงเรียนไม่ได้เป็นเรื่องง่าย เนื่องจากพวกเขาต้องเผชิญกับปัญหาหลายประการ ทั้งในด้านการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน การปรับตัวเข้ากับกฎระเบียบที่เข้มงวดของสถานศึกษา และความเครียดที่เกิดจากความคาดหวังที่สูงขึ้นในแง่ของการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) ปัญหานี้ไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของนักเรียนเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับการขาดระบบการดูแลที่มีประสิทธิภาพจากทั้งครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการช่วยเหลือและสนับสนุนการปรับตัวให้กับนักเรียนที่กลับสู่การเรียนในระบบออนไลน์อีกด้วย หลายครั้งที่นักเรียนอาจขาดความเข้าใจในวิธีการจัดการกับอารมณ์ ความเครียด หรือความท้าทายทางสังคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้และพัฒนากายทางสติปัญญาของพวกเขา หากปัญหานี้ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างทันท่วงที อาจนำไปสู่การหลุดออกจากระบบการศึกษาหรือการพัฒนาที่ไม่สมบูรณ์ในที่สุด (ริติ

นิตดา สิงห์แก้ว, 2562) จากการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566) พบว่าระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ ระบบนี้ไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับการดูแลด้านการศึกษาหรือการให้คำปรึกษาทางวิชาการเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการดูแลด้านอารมณ์ จิตใจ สุขภาพ และพฤติกรรมของนักเรียนให้มีความสมดุล โดยมีการประสานงานระหว่างครูและผู้ปกครองในการสร้างกลไกสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้เด็กนักเรียนสามารถปรับตัวและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้อย่างเหมาะสม

การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต้องไม่หยุดอยู่แค่การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น แต่ยังต้องมุ่งเน้นการป้องกันและเตรียมความพร้อมให้นักเรียนสามารถเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต โดยเฉพาะในยุคที่การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคมมีอิทธิพลต่อวิถีการเรียนรู้ของนักเรียน (แพรวพลอย พัฒนะแสง, 2565) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในปัจจุบันจึงต้องคำนึงถึงความเป็นจริงของสังคมยุคใหม่ที่เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทสำคัญในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอน การติดต่อสื่อสาร หรือการติดตามผลการพัฒนาของนักเรียน การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลช่วยเหลือได้อย่างมีประสิทธิภาพ (นันทพันธ์ ดิศเจริญ, 2565) นอกจากนี้ การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่างๆ เพื่อสร้างเครือข่ายการสนับสนุนที่มีความแข็งแกร่งและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน โดยเฉพาะในการช่วยเหลือเด็กที่มาจากครอบครัวที่ประสบปัญหาทางการเงินหรือสังคม เพื่อให้พวกเขาสามารถเข้าถึงการศึกษาและการพัฒนาได้อย่างเท่าเทียมกัน การพัฒนาและปรับปรุงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญไม่เพียงแต่ในระดับการศึกษา แต่ยังเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างการพัฒนาเยาวชนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพในอนาคต การพัฒนาระบบนี้ต้องคำนึงถึงการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย สร้างความเข้าใจและความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการพัฒนาเด็กให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคมและประเทศในระยะยาว

จากที่กล่าวมา สภาพการณ์ในปัจจุบันสะท้อนให้เห็นว่าโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้นักเรียนต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เมื่อกลับมาเรียนแบบออนไซต์ ทำให้ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับระบบของโรงเรียนได้ คือไม่สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับกฎระเบียบและบรรยากาศในสถานศึกษา ความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมที่นักเรียนมาจากแหล่งที่ต่างกัน หากไม่มีการสนับสนุนและช่วยเหลือในการเรียนรู้ นักเรียนอาจรู้สึกไม่มีความเชื่อมโยงกับโรงเรียน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสามารถช่วยทำให้นักเรียนปรับตัวให้เข้ากับระบบของโรงเรียนได้ การแก้ไขปัญหาเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างระบบการศึกษาที่เหมาะสมและสนับสนุนนักเรียนให้สามารถเรียนรู้และเติบโตได้อย่างเต็มที่ในโรงเรียน โดยการปรับกระบวนการทำงานของสถานศึกษา ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง ด้วยการนำเทคโนโลยี เทคโนโลยีดิจิทัล ในการสนับสนุน ส่งเสริม ตรวจสอบ ติดตาม เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

เพื่อให้สอดคล้องกับสถานศึกษายุคดิจิทัล (อริศรา ชูช่วย และสุทธิพงศ์ บุญผดุง, 2565) การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และประเมินการจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยมุ่งหวังที่จะหาแนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบให้สามารถปรับตัวรับกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นต้นแบบในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานและการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานและการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และ ตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากร ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาผลการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือในโรงเรียนจังหวัดเพชรบุรีมีขอบเขตการวิจัยดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาระดับการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือ โดยมีกระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) การส่งต่อ 6) การบริหารทีม 7) การบริหารทีมประสาน 8) การบริหารทีมทำ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเปรียบเทียบผลการดำเนินงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และ ตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากรของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 1,055 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 63 คน และ ครูผู้สอน จำนวน 992 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 331 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 54 คน และครูผู้สอน จำนวน 277 คน ได้มาโดยวิธีการแบ่งชั้นภูมิ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง และการสุ่มอย่างง่าย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ขนาดสถานศึกษาและตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากร ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 3 ทีม คือ 1) การบริหารของทีมงาน 2) การบริหารของทีมประสาน 3) การบริหารของทีมทำ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 331 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ โดยดำเนินการนำแบบสอบถามที่รวบรวมจากกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 วิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามโดยแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

5.2 วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเปรียบเทียบผลการดำเนินการการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และ ตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรีโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของข้อมูล

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของข้อมูล และ F-test

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ดรรชนีความสอดคล้อง ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จากโรงเรียน 22 โรง จำนวน 66 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จากโรงเรียน 22 โรง โดยเลือกการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้ สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 3 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 3 คน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 3 คน สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 1 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interviews) โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ด้าน คือ 1) ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียนและระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 3 ทีม คือ 1) การบริหารของทีมงาน 2) การบริหารของทีมนิเทศ 3) การบริหารของทีมนักเรียน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้บริหารสถานศึกษาล่วงหน้าก่อนที่ผู้วิจัยจะไปสัมภาษณ์เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบประเด็นข้อคำถามและเตรียมตอบคำถามผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ โดยการจดบันทึกด้วยตัวเอง และบันทึกเทป

5. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็น และนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	S.D.	แปลผล
ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.51	0.45	มากที่สุด
ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน	4.53	0.45	มากที่สุด
ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน	4.56	0.43	มากที่สุด
ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	4.51	0.46	มากที่สุด
ด้านที่ 5 การส่งต่อ	4.49	0.47	มาก
เฉลี่ยรวม	4.52	0.45	มากที่สุด
การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	Mean	S.D.	แปลผล
ทึมนำ	4.50	0.46	มาก
ทึมประสาน	4.52	0.50	มากที่สุด
ทึมทำ	4.51	0.48	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.51	0.48	มากที่สุด

จากตารางระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนและด้านที่ 5 การส่งต่อ ส่วนระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายทึมแล้ว เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ทึมประสาน ทึมทำ และทึมนำ

2. เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และ ตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากร ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามขนาดสถานศึกษา

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดสถานศึกษา	Mean	S.D.	แปลผล
ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ขนาดเล็ก	4.59	0.50	มากที่สุด
	ขนาดกลาง	4.43	0.37	มาก
	ขนาดใหญ่	4.61	0.43	มากที่สุด

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดสถานศึกษา	Mean	S.D.	แปลผล
	ขนาดใหญ่พิเศษ	4.42	0.50	มาก
	เฉลี่ยรวม	4.51	0.45	มากที่สุด
ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน	ขนาดเล็ก	4.53	0.54	มากที่สุด
	ขนาดกลาง	4.50	0.33	มาก
	ขนาดใหญ่	4.63	0.43	มากที่สุด
	ขนาดใหญ่พิเศษ	4.42	0.50	มาก
	เฉลี่ยรวม	4.52	0.45	มากที่สุด
ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน	ขนาดเล็ก	4.56	0.54	มากที่สุด
	ขนาดกลาง	4.52	0.35	มากที่สุด
	ขนาดใหญ่	4.52	0.35	มากที่สุด
	ขนาดใหญ่พิเศษ	4.45	0.45	มาก
	เฉลี่ยรวม	4.51	0.42	มากที่สุด
ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหายา	ขนาดเล็ก	4.61	0.52	มากที่สุด
	ขนาดกลาง	4.47	0.41	มาก
	ขนาดใหญ่	4.63	0.43	มากที่สุด
	ขนาดใหญ่พิเศษ	4.37	0.47	มาก
	เฉลี่ยรวม	4.52	0.46	มากที่สุด
ด้านที่ 5 การส่งต่อ	ขนาดเล็ก	4.62	0.52	มากที่สุด
	ขนาดกลาง	4.45	0.41	มาก
	ขนาดใหญ่	4.56	0.45	มากที่สุด
	ขนาดใหญ่พิเศษ	4.40	0.47	มาก
	เฉลี่ยรวม	4.51	0.46	มากที่สุด

จากตาราง 2 ที่เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามขนาดสถานศึกษา สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นตามขนาดสถานศึกษาแล้วเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ตามลำดับ ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นตามขนาดสถานศึกษาแล้วเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ตามลำดับ ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียนมีค่าเฉลี่ย

โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นตามขนาดสถานศึกษาแล้วเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีค่าเท่ากันโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ตามลำดับ ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นตามขนาดสถานศึกษาแล้วเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ตามลำดับ ด้านที่ 5 การส่งต่อมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นตามขนาดสถานศึกษาแล้วเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลางและ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามขนาดสถานศึกษา

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ	ขนาดสถานศึกษา	Mean	S.D.	แปลผล
ทึมนำ	ขนาดเล็ก	4.61	0.51	มากที่สุด
	ขนาดกลาง	4.48	0.38	มาก
	ขนาดใหญ่	4.55	0.45	มากที่สุด
	ขนาดใหญ่พิเศษ	4.37	0.48	มาก
	เฉลี่ยรวม	4.50	0.46	มาก
ทึมผสาน	ขนาดเล็ก	4.60	0.56	มากที่สุด
	ขนาดกลาง	4.52	0.38	มากที่สุด
	ขนาดใหญ่	4.60	0.47	มากที่สุด
	ขนาดใหญ่พิเศษ	4.35	0.61	มาก
	เฉลี่ยรวม	4.52	0.51	มากที่สุด
ทึมทำ	ขนาดเล็ก	4.57	0.53	มากที่สุด
	ขนาดกลาง	4.54	0.39	มากที่สุด
	ขนาดใหญ่	4.61	0.44	มากที่สุด
	ขนาดใหญ่พิเศษ	4.32	0.57	มาก
	เฉลี่ยรวม	4.51	0.48	มากที่สุด

จากตาราง 3 ที่เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามขนาดสถานศึกษา สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ทึมนำมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นตามขนาดสถานศึกษาแล้วเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนขนาดเล็กมี โรงเรียนขนาดใหญ่

โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ตามลำดับ ส่วนที่มีประสาณมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นตามขนาดสถานศึกษาแล้วเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ตามลำดับ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นตามขนาดสถานศึกษาแล้วเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากร

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	บทบาทหน้าที่ ของบุคลากร	Mean	S. D.	แปลผล
ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.48	0.45	มาก
	ครูในสถานศึกษา	4.51	0.45	มากที่สุด
ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.47	0.44	มาก
	ครูในสถานศึกษา	4.54	0.45	มากที่สุด
ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.55	0.43	มากที่สุด
	ครูในสถานศึกษา	4.56	0.43	มากที่สุด
ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.49	0.46	มาก
	ครูในสถานศึกษา	4.51	0.46	มากที่สุด
ด้านที่ 5 การส่งต่อ	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.47	0.47	มาก
	ครูในสถานศึกษา	4.49	0.46	มาก

จากตาราง 4 ที่เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากรสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากรแล้วค่าเฉลี่ย ครูในสถานศึกษา มากกว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากรแล้วเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ครูในสถานศึกษา มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากรแล้วค่าเฉลี่ย ครูในสถานศึกษา มากกว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหามีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากรแล้วค่าเฉลี่ยครูในสถานศึกษา มากกว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และด้านที่ 5 การส่งต่อมีค่าเฉลี่ย

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากรแล้วค่าเฉลี่ยครูในสถานศึกษามากกว่า ผู้บริหารสถานศึกษา

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามตาม
บทบาทหน้าที่ของบุคลากร

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ	บทบาทหน้าที่ ของบุคลากร	Mean	S.D.	แปลผล
ทึมนำ	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.49	0.47	มาก
	ครูในสถานศึกษา	4.48	0.45	มาก
ทึมประสาน	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.51	0.48	มากที่สุด
	ครูในสถานศึกษา	4.50	0.53	มาก
ทึมทำ	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.49	0.52	มาก
	ครูในสถานศึกษา	4.51	0.49	มากที่สุด

จากตาราง 5 ที่เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากรสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ทึมนำ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากรแล้วค่าเฉลี่ย ผู้บริหารสถานศึกษามากกว่าครูในสถานศึกษา ทึมประสานมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากรแล้วค่าเฉลี่ยผู้บริหารสถานศึกษา มากกว่า ครูในสถานศึกษาและทึมทำมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากรแล้วค่าเฉลี่ยมากกว่าผู้บริหารการศึกษา

3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

3.1 ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ให้ดำเนินการดังนี้

3.1.1 การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเก็บข้อมูล เช่น ระบบที่สามารถบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูลพัฒนาการของนักเรียนแบบทันที ซึ่งช่วยให้ครูเข้าใจความต้องการเฉพาะตัวของนักเรียนและปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมได้ดียิ่งขึ้น

3.1.2 การประสานงานระหว่างบุคลากรและผู้ปกครองจะมีความสม่ำเสมอและใกล้ชิดมากขึ้น โดยใช้แพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อแชร์ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.3 การพัฒนาเครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูลควรมุ่งเน้นที่ความปลอดภัยและระบบที่สามารถจัดการข้อมูลนักเรียนได้อย่างครบถ้วน เพื่อสร้างความไว้วางใจจากผู้ปกครองและส่งเสริมการพัฒนานักเรียนอย่างมีคุณภาพ

3.2 ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน ให้ดำเนินการดังนี้

3.2.1 การใช้ข้อมูลหลากหลายประเภทในการวิเคราะห์และระบุความต้องการเฉพาะของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การใช้แบบสอบถามที่ครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรม การเรียนรู้ และสุขภาพจิต เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดและแม่นยำ

3.2.2 การนำเทคโนโลยีมาใช้ เช่น ซอฟต์แวร์หรือแอปพลิเคชันสำหรับการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล จะช่วยให้การดำเนินการคัดกรองรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.2.3 ควรพัฒนาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่สามารถเก็บข้อมูลอย่างปลอดภัยและเป็นระบบ รวมถึงสามารถรายงานผลได้อย่างชัดเจน เพื่อให้ครูและบุคลากรสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนและปรับแนวทางการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคนได้ดียิ่งขึ้น

3.3 ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน ให้ดำเนินการดังนี้

3.3.1 การใช้เทคโนโลยีในการสร้างช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น การพัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์ที่อนุญาตให้ผู้ปกครองติดตามพัฒนาการของนักเรียนได้อย่างสะดวกและเรียลไทม์

3.3.2 การจัดกิจกรรมร่วระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ จะช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะและความสามารถของนักเรียน และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบ การสร้างความร่วมมือในลักษณะนี้จะส่งผลดีต่อการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรและผู้ปกครอง และเป็นการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการส่งเสริมนักเรียนให้ประสบความสำเร็จสูงสุดในอนาคต

3.4 ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้ดำเนินการดังนี้

3.4.1 การสร้างช่องทางการสื่อสารที่ชัดเจนและเปิดกว้าง เช่น การใช้แอปพลิเคชันหรือแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมหรือปัญหาที่นักเรียนเผชิญอยู่ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

3.4.2 สถานศึกษาควรพัฒนากระบวนการติดตาม ประเมินผล และสรุปผลการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยการรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง เช่น ผลการเรียนรู้ การประเมินพฤติกรรม และข้อมูลสุขภาพจิต เพื่อวิเคราะห์ปัญหาอย่างครบถ้วน

3.4.3 การจัดประชุมร่วมกับผู้ปกครองและครูเพื่อทบทวนผลการดำเนินการและวางแผนการสนับสนุนที่เหมาะสมในอนาคต

3.4.4 การนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยในการจัดการข้อมูลมีความแม่นยำและรวดเร็ว เช่น การใช้ระบบวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างรายงานที่สามารถสนับสนุนการตัดสินใจและการวางแผนการดำเนินงานในเชิงป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.5 ด้านที่ 5 การส่งต่อ ให้ดำเนินการดังนี้

3.5.1 การฝึกอบรมและเสริมสร้างทักษะที่จำเป็น เพื่อให้สามารถจัดการกับกระบวนการส่งต่อนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการสร้างความเข้าใจในพฤติกรรมและความต้องการเฉพาะของนักเรียน

3.5.2 การประสานงานระหว่างบุคลากรและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านควรจัดทำเครือข่ายการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นได้อย่างรวดเร็ว ในการทำงานร่วมกับผู้ปกครอง ควรมีการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอและเปิดกว้าง เพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการส่งต่อนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.5.3 การจัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ที่สามารถเก็บข้อมูลและติดตามผลได้อย่างละเอียด รวมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการประเมินผลและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจในการส่งต่อนักเรียน

3.5.4 การติดตามและประเมินผลการส่งต่อควรเป็นระบบที่รวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง เพื่อให้มั่นใจว่านักเรียนจะได้รับการสนับสนุนที่เหมาะสมและมีคุณภาพในทุกขั้นตอนของการส่งต่อ

3.6 ระดับการบริหารของทีมงาน ให้ดำเนินการดังนี้

3.6.1 การประสานงานอย่างมีระบบกับเครือข่ายภาคส่วนต่าง ๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารที่เปิดกว้างและชัดเจน เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในการดูแลนักเรียนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

3.6.2 การนิเทศและการประเมินผลควรเน้นการใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพและปริมาณเพื่อวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ รวมถึงการปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและบุคลากร

3.6.3 ควรจัดกิจกรรมสร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจให้บุคลากร เช่น การฝึกอบรมและการให้รางวัล เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ในทีมและความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพการดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3.7 ระดับการบริหารของทีมประสาน ให้ดำเนินการดังนี้

3.7.1 พัฒนาความสามารถในการประสานงานระหว่างทีมงาน ทีมทำ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการสร้างช่องทางการสื่อสารที่ชัดเจนและระบบที่มีความยืดหยุ่นเพื่อให้ข้อมูลไหลเวียนได้อย่างรวดเร็ว

3.7.2 ทำหน้าที่เป็นบุคลากรหลักในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการจัดการอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการประสานงานและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ

3.7.3 การประชุมคณะกรรมการควรมีรูปแบบที่สม่ำเสมอและการติดตามผลที่ชัดเจน เพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและติดตามความก้าวหน้าในการดูแลนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความต่อเนื่องในการสนับสนุนนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

3.8 ระดับการบริหารของทีมทำให้ดำเนินการดังนี้

3.8.1 การประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องผ่านการจัดการประชุมชี้แจงที่มีระบบ เพื่อให้ข้อมูลและแนวทางการดำเนินงานชัดเจนและเข้าใจง่าย

3.8.2 ควรพัฒนากระบวนการดูแลนักเรียนที่มีความยืดหยุ่น สามารถปรับให้เข้ากับสถานการณ์และความต้องการเฉพาะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการบันทึกหลักฐานการปฏิบัติงาน

3.8.3 ควรนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดเก็บและประเมินผล รวมถึงการจัดทำรายงานที่มีมาตรฐานและเข้าถึงง่าย

3.8.4 ควรสำรวจความต้องการของครูที่ปรึกษาและนักเรียนผ่านการสำรวจความคิดเห็นและการประชุมหารือ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปสู่การพัฒนาการดูแลช่วยเหลือที่ตรงจุดและตอบสนองต่อความต้องการได้ดียิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ส่วนระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในปัจจุบัน โรงเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกโรงเรียน ด้วยวิธีการจัดการการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามมาตรฐาน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรีตามขนาดสถานศึกษาและบทบาทหน้าที่ของบุคลากร มีดังนี้ เมื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ในด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านที่ 5 การส่งต่อขนาดสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีผลการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน แต่มีความแตกต่างเมื่อเปรียบเทียบกับขนาดกลางและขนาดใหญ่พิเศษ ขณะที่ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีผลไม่แตกต่างกัน แต่แตกต่างจากขนาดใหญ่พิเศษ สำหรับบทบาทของทีมนำขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีผลไม่แตกต่างกัน แต่แตกต่างจากขนาดกลางและขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนทีมผสานและทีมทำ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีผลไม่แตกต่างกัน แต่แตกต่างจากขนาดใหญ่พิเศษเช่นเดียวกัน เปรียบเทียบตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากร ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูในสถานศึกษามีระดับมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน ครูในสถานศึกษามีระดับมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน ครูในสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหาครูในสถานศึกษามีระดับมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ด้านที่ 5 การส่งต่อ ครูในสถานศึกษาและ

ผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ทีมนำ ครูในสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ทีม
ผลงานผู้บริหารสถานศึกษามีระดับมากกว่าครูในสถานศึกษา ทีมทำ ครูในสถานศึกษามีระดับมากกว่า
ผู้บริหารสถานศึกษา

3. แนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ดังนี้

ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการ
การจัดเก็บข้อมูล เช่น ระบบที่สามารถบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูลพัฒนาการของนักเรียนแบบทันที ซึ่ง
ช่วยให้ครูเข้าใจความต้องการเฉพาะตัวของนักเรียนและปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมได้ดียิ่งขึ้น การ
ประสานงานระหว่างบุคลากรและผู้ปกครองจะมีความสม่ำเสมอและใกล้ชิดมากขึ้น โดยใช้แพลตฟอร์ม
ออนไลน์เพื่อแชร์ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาเครื่องมือสำหรับ
การเก็บข้อมูลควรมุ่งเน้นที่ความปลอดภัยและระบบที่สามารถจัดการข้อมูลนักเรียนได้อย่างครบถ้วน
เพื่อสร้างความไว้วางใจจากผู้ปกครองและส่งเสริมการพัฒนานักเรียนอย่างมีคุณภาพ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิวิชญ์ ธรรมพรพิทวัส (2567) พบว่าสภาพการดำเนินงานระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนชายขอบจังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ผลการวิจัยพบว่าสถานศึกษาควรมีการรวบรวมข้อมูลด้านความสามารถ
พิเศษของนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาเสริมในการเก็บข้อมูล ครูออกเยี่ยมบ้าน
นักเรียนให้ครบทุกคน

ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรใช้ข้อมูลหลากหลายประเภทในการ
วิเคราะห์และระบุความต้องการเฉพาะของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การใช้แบบสอบถามที่
ครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรม การเรียนรู้ และสุขภาพจิต เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดและแม่นยำ การนำ
เทคโนโลยีมาใช้ เช่น ซอฟต์แวร์หรือแอปพลิเคชันสำหรับการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล จะช่วยให้การ
ดำเนินการคัดกรองรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรพัฒนาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่สามารถเก็บ
ข้อมูลอย่างปลอดภัยและเป็นระบบ รวมถึงสามารถรายงานผลได้อย่างชัดเจน เพื่อให้ครูและบุคลากร
สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนและปรับแนวทางการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคนได้ดี
ยิ่งขึ้น

สอดคล้องกับงานวิจัยของ นัดอนงค์ บุญเลื่อน (2568) พบว่าด้านการคัดกรอง สถานศึกษาควรมี
การจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการ คัดกรองนักเรียนและมีการกำหนดกฎเกณฑ์แนวทางการ
จัดกลุ่มนักเรียน อย่างเหมาะสม เชื่อถือได้ ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล

ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรใช้เทคโนโลยีในการสร้างช่อง
ทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น การพัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์ที่อนุญาตให้ผู้ปกครองติดตาม
พัฒนาการของนักเรียนได้อย่างสะดวกและเรียลไทม์ การจัดกิจกรรมร่วมระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง
เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ จะช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะและความสามารถของ

นักเรียน และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน
อย่างเป็นระบบ การสร้างความร่วมมือในลักษณะนี้จะส่งผลดีต่อการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่าง
บุคลากรและผู้ปกครอง และเป็นการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการส่งเสริมนักเรียนให้ประสบ
ความสำเร็จสูงสุดในอนาคต

สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิวิชญ์ ธรรมพรพิทวัส (2567) พบว่าสภาพการดำเนินงานระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนชายขอบจังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ผลการวิจัยพบว่าสถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา
นักเรียน มีการจัดกิจกรรมแข่งขันในด้านต่าง ๆ ภายในโรงเรียนและส่งเสริมสู่ภายนอกให้สอดคล้องต่อ
นโยบายสถานศึกษา

ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรสร้างช่องทางการสื่อสารที่
ชัดเจนและเปิดกว้าง เช่น การใช้แอปพลิเคชันหรือแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถแจ้ง
ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมหรือปัญหาที่นักเรียนเผชิญอยู่ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว สถานศึกษาควร
พัฒนาระบบการติดตาม ประเมินผล และสรุปผลการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ โดย
การรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง เช่น ผลการเรียนรู้ การประเมินพฤติกรรม และข้อมูลสุขภาพจิต เพื่อ
วิเคราะห์ปัญหาอย่างครบถ้วน การจัดประชุมร่วมกับผู้ปกครองและครูเพื่อทบทวนผลการดำเนินการ
และวางแผนการสนับสนุนที่เหมาะสมในอนาคต การนำเทคโนโลยีเข้ามาจะช่วยให้การจัดการข้อมูลมี
ความแม่นยำและรวดเร็ว เช่น การใช้ระบบวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างรายงานที่สามารถสนับสนุนการ
ตัดสินใจและการวางแผนการดำเนินงานในเชิงป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิวิชญ์ ธรรมพรพิทวัส (2567) พบว่าสภาพการดำเนินงานระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนชายขอบจังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาควรมีการช่วยเหลือดูแลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
และกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิด ทั้งประสานความร่วมมือกับครูบุคคลและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้ง
ภายในและภายนอกในการร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

ด้านที่ 5 การส่งต่อ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรฝึกอบรมและเสริมสร้างทักษะที่จำเป็น เพื่อให้
สามารถจัดการกับกระบวนการส่งต่อนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการสร้างการเข้าใจใน
พฤติกรรมและความต้องการเฉพาะของนักเรียน การประสานงานระหว่างบุคลากรและผู้เชี่ยวชาญ
เฉพาะด้านควรจัดทำเครือข่ายการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและความ
คิดเห็นได้อย่างรวดเร็ว ในการทำงานร่วมกับผู้ปกครอง ควรมีการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอและเปิดกว้าง
เพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการส่งต่อนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การ
จัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ที่สามารถเก็บข้อมูลและติดตามผลได้อย่างละเอียด รวมถึงการนำ
เทคโนโลยีมาใช้ในการประเมินผลและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจในการส่งต่อ

นักเรียน การติดตามและประเมินผลการส่งต่อควรเป็นระบบที่รวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง เพื่อให้มั่นใจว่านักเรียนจะได้รับการสนับสนุนที่เหมาะสมและมีคุณภาพในทุกขั้นตอนของการส่งต่อ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิวิชญ์ ธรรมพรพิทวัส (2567) พบว่าสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนชายขอบจังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ส่งต่อควรได้รับการช่วยเหลือที่ถูกต้องและรวดเร็ว มีแก้ปัญหาพฤติกรรมนักเรียนตามลำดับขั้นจากลำดับขั้นต้นสู่ลำดับขั้นสูงมีการบันทึกข้อตกลงระหว่างโรงเรียนกับผู้ที่เกี่ยวข้องไว้เป็นหลักฐาน

ระดับการบริหารของทีมงาน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรมีการประสานงานอย่างมีระบบกับเครือข่ายภาคส่วนต่าง ๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารที่เปิดกว้างและชัดเจน เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในการดูแลนักเรียนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การนิเทศและการประเมินผลควรเน้นการใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพและปริมาณเพื่อวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ รวมถึงการปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและบุคลากร ควรจัดกิจกรรมสร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจให้บุคลากร เช่น การฝึกอบรมและการให้รางวัล เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ในทีมและความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพการดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

ระดับการบริหารของทีมนิเทศ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรพัฒนาความสามารถในการประสานงานระหว่างทีมงาน ทีมทำ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการสร้างช่องทางการสื่อสารที่ชัดเจนและระบบที่มีความยืดหยุ่นเพื่อให้ข้อมูลไหลเวียนได้อย่างรวดเร็ว ทำหน้าที่เป็นบุคลากรหลักในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการจัดการอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการประสานงานและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ การประชุมคณะกรรมการควรมีรูปแบบที่สม่ำเสมอและการติดตามผลที่ชัดเจน เพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและติดตามความก้าวหน้าในการดูแลนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความต่อเนื่องในการสนับสนุนนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ระดับการบริหารของทีมนำ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องผ่านการจัดการประชุมชี้แจงที่มีระบบ เพื่อให้ข้อมูลและแนวทางการดำเนินงานชัดเจนและเข้าใจง่าย ควรพัฒนาระบบการดูแลนักเรียนที่มีความยืดหยุ่น สามารถปรับให้เข้ากับสถานการณ์และความต้องการเฉพาะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการบันทึกหลักฐานการปฏิบัติงาน ควรนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดเก็บและประเมินผล รวมถึงการจัดทำรายงานที่มีมาตรฐานและเข้าถึงง่าย ควรสำรวจความต้องการของครูที่ปรึกษาและนักเรียนผ่านการสำรวจความคิดเห็นและการประชุมหารือ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปสู่การพัฒนาการดูแลช่วยเหลือที่ตรงจุดและตอบสนองต่อความต้องการได้ดียิ่งขึ้น

ระดับการบริหารของทีมนำควรประสานงานกับเครือข่ายต่าง ๆ อย่างมีระบบ ใช้ข้อมูลวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ และจัดกิจกรรมเสริมแรงจูงใจให้บุคลากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ระดับการบริหารของทีมนิเทศพัฒนาทักษะการประสานงานระหว่างทีมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีระบบสื่อสารที่ชัดเจน และจัดประชุมติดตามผลสม่ำเสมอเพื่อเสริมสร้างความต่อเนื่องในการดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนระดับการบริหารของทีมทำควรจัดประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจน พัฒนาระบบการดูแลที่ยืดหยุ่น และใช้เทคโนโลยีในการเก็บข้อมูลและประเมินผล รวมทั้งสำรวจความต้องการของครูและนักเรียนเพื่อนำไปปรับปรุงการดูแลช่วยเหลือ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบแนวทางสำคัญในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพม. เพชรบุรี โดยเสนอแนะ ดังนี้ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ การรู้จักนักเรียนรายบุคคลควรใช้เทคโนโลยีเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนแบบเรียลไทม์ และสร้างระบบประสานงานกับผู้ปกครองที่ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ การคัดกรองนักเรียน ควรใช้แบบสอบถามและเทคโนโลยีช่วยรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมและสุขภาพจิต เพื่อการคัดกรองที่แม่นยำและรวดเร็ว การส่งเสริมนักเรียน พัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์ให้ผู้ปกครองติดตามนักเรียน และจัดกิจกรรมเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา ใช้แพลตฟอร์มสื่อสารกับผู้ปกครอง พร้อมระบบติดตามและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การส่งต่อ พัฒนาทักษะบุคลากรและใช้ระบบจัดเก็บ วิเคราะห์ ติดตามข้อมูล เพื่อส่งต่อนักเรียนได้เหมาะสมและต่อเนื่อง ระดับการบริหารของทีมนำเสนอเสริมสร้างเครือข่ายภาคีและช่องทางสื่อสารที่ชัดเจน ใช้ข้อมูลประเมินผล และจัดกิจกรรมสร้างแรงจูงใจแก่ทีมงาน ระดับการบริหารของทีมประสาน พัฒนาทักษะประสานงาน สร้างระบบสื่อสารที่รวดเร็ว และประชุมติดตามผลสม่ำเสมอเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการช่วยเหลือนักเรียน ระดับการบริหารของทีมทำ ประสานงานและประชุมอย่างมีระบบ พัฒนาระบบการดูแลที่ยืดหยุ่น ใช้เทคโนโลยีบันทึกข้อมูล และสำรวจความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงการช่วยเหลือนักเรียน

องค์ความรู้ใหม่

แนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีและการทำงานอย่างเป็นระบบในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลพัฒนาการด้วยระบบที่มีประสิทธิภาพ เสริมสร้างการสื่อสารและการประสานงานกับผู้ปกครองผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ การคัดกรองนักเรียนควรใช้เครื่องมือที่ครอบคลุมด้านพฤติกรรม การเรียนรู้ และสุขภาพจิต พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียดเพื่อการวางแผนที่เหมาะสม ด้านการส่งเสริม ควรจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพนักเรียนและเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ส่วนการป้องกันและแก้ไขปัญหา ควรมีระบบติดตามและประเมินผลที่แม่นยำ พร้อมสร้างเครือข่ายการช่วยเหลือที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และในขั้นตอนการส่งต่อ ควรพัฒนาทักษะบุคลากรในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ พร้อมใช้เทคโนโลยีในการจัดการข้อมูลและติดตามผล

เอกสารอ้างอิง

- จิตินันดา สิงห์แก้ว. (2562). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA: กรณีศึกษา โรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, บัณฑิตวิทยาลัย.
- นัญพันธ์ ดิศจิเรญ. (2565). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. *Journal of Modern Learning Development*, 7(3), 321–335.
- แพรวพลอย พัฒนแสง. (2565). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อริศรา ชูช่วย และสุทธิพงศ์ บุญผดุง. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4. 1329-1336
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). คู่มือการคัดเลือกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2566. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- อภิวินัย ธรรมพรพิทวัส. (2567). สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนชายขอบ จังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 18(2), 27–45.
- นันทอนงค์ บุญเลื่อน, ธัญเทพ สิทธิเชื้อ, ศุภธนฤช ยอดสละ. (2568). การจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. *วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่*, 3(2), 456-471.